

Międzynarodowa współpraca banków centralnych: najlepsze praktyki ESBC

Niniejszy dokument przedstawiający najlepsze praktyki został opracowany przez grupę roboczą ds. współpracy banków centralnych, działającą pod egidą Komitetu ESBC ds. Stosunków Międzynarodowych. W skład tej grupy wchodzi pracownicy wszystkich banków centralnych ESBC, którzy w swoich instytucjach koordynują działania w zakresie współpracy na poziomie ekspertów i kadry kierowniczej z bankami centralnymi spoza UE. W związku z tym niniejszy dokument odnosi się wyłącznie do współpracy eksperckiej banków centralnych ESBC z bankami centralnymi spoza UE, nie uwzględnia natomiast działań dotyczących współpracy w ramach ESBC ani na szczeblu stanowienia polityki.

Wprowadzenie

Współpraca banków centralnych ma już długą tradycję – jej początkiem było utworzenie międzynarodowej sieci głównych banków centralnych w pierwszej połowie XX wieku; w 1930 roku powstał Bank Rozrachunków Międzynarodowych.

Współpraca banków centralnych obejmuje szeroki i zróżnicowany wachlarz działań, których forma i koncentracja geograficzna zmieniają się w czasie. Wpływ na przedmiot i formę tych działań wywarły w szczególności utworzenie unii gospodarczej i walutowej oraz rozszerzenie UE, ale także wydarzenia globalne.

Działania w zakresie współpracy banków centralnych prowadzone przez ESBC – czyli EBC i banki centralne wszystkich państw członkowskich UE – są przede wszystkim uzależnione od potrzeb i w związku z tym podejmowane na prośbę zainteresowanych.

Niniejszy dokument opisuje najlepsze praktyki, które stanowią ilustrację przesłanek, procedur i zasad stosowanych przez ESBC w odniesieniu do swoich działań w zakresie współpracy z bankami centralnymi.

Przesłanki

Współpraca ESBC z bankami centralnymi – prowadzona zarówno indywidualnie, jak i łącznie – ma na celu wzmacnianie jego relacji z bankami centralnymi spoza UE oraz rozwijanie dobrych praktyk w bankowości centralnej i nadzorze bankowym, a przez to – wzmacnianie stabilności cen i stabilności finansowej. Skupia się głównie na bankach centralnych i organach nadzoru z krajów rozwijających się i gospodarek wschodzących.

W ramach tych działań krajowe banki centralne, EBC i ESBC w skoordynowany sposób współdziałają z bankami centralnymi z krajów rozwijających się i gospodarek wschodzących, omawiając stosowane przez nie polityki i praktyki i rozwijając w ten sposób wzajemne zrozumienie swojej sytuacji gospodarczej i finansowej. Poza tym działania ESBC w zakresie współpracy z bankami centralnymi zapewniają forum dyskusyjne dla krajów kandydujących do UE i wspierają umacnianie ich potencjału instytucjonalnego w ramach przygotowań do przystąpienia do ESBC.

Krajowe banki centralne podtrzymują także tradycyjne relacje swoich krajów z bankami centralnymi spoza UE i dzielą się z nimi własnymi doświadczeniami w realizacji wszystkich zadań w ramach swoich mandatów.

Praktyki

Działania ESBC w ramach współpracy banków centralnych są realizowane zgodnie z następującymi zasadami:

Zasada 1: Stabilność cen i stabilność finansowa na całym świecie

Istotą współpracy banków centralnych jest wymiana wiedzy. Udostępniając swoją wiedzę innym bankom centralnym, banki centralne z ESBC przyczyniają się do wzmacniania stabilności cen i stabilności finansowej na całym świecie.

Zasada 2: Budowanie relacji

Podstawą dobrej i satysfakcjonującej współpracy jest nawiązywanie i utrzymywanie ścisłych relacji zawodowych. Z tego względu ESBC – poprzez współpracę z bankami centralnymi – od lat buduje partnerskie relacje z organami monetarnymi i organami nadzoru finansowego na całym świecie.

Zasada 3: Otwartość i szacunek

ESBC współpracuje ze swoimi partnerami w warunkach otwartości i pełnego szacunku. Podstawą wszystkich interakcji są: wzajemne zrozumienie i zaufanie, świadomość różnic kulturowych oraz otwartość na pomysły i opinie.

Zasada 4: Wydajność

Członkowie ESBC rozważnie zarządzają wszystkimi swoimi zasobami i upowszechniają rozwiązania skuteczne i efektywne pod względem kosztów, stosując na wszystkich etapach realizowanych projektów zasady dobrego planowania. W ramach ESBC identyfikuje się, a następnie w jak największym stopniu wykorzystuje potencjalne efekty synergii i skali wynikające ze współpracy banków centralnych. Zawsze, gdy jest to celowe, dąży się do zwiększenia wydajności przez stosowanie nowych platform i narzędzi cyfrowych.

Zasada 5: Trwałość

Działania ESBC w zakresie współpracy banków centralnych mają wywierać wpływ długofalowy, czyli wynik współpracy powinien utrzymywać się także po ich zakończeniu. Z tego względu są podejmowane według potrzeb i nakierowane na sprawy ważne dla współpracujących banków centralnych, aby umacniać poczucie współodpowiedzialności. Zawsze zwraca się uwagę na możliwości wykorzystania wyników współpracy przez instytucję będącą jej beneficjentem.

Zasada 6: Ocena

Działania ESBC w zakresie współpracy banków centralnych obejmują – gdy zachodzi taka potrzeba – mechanizmy monitorowania, sprawozdawczości i przekazywania opinii zwrotnych, tak aby zapewnić weryfikację działań i ocenę ich odpowiedniości, wydajności, skuteczności, trwałości i wpływu, co pozwala na rozpoznanie możliwości ich dalszego doskonalenia.

Procedury

Biorąc pod uwagę różne podejścia krajowe, współpracę banków centralnych można najlepiej scharakteryzować na zestawie przykładów, a nie ogólną definicją. Poniższe przykłady pokazują główne kierunki tej współpracy:

- kontakty na wysokim szczeblu i rozmowy na szczeblu stanowienia polityki (na przykład podczas konferencji i spotkań dwustronnych członków zarządu)
- bezpośrednie rozmowy między bankami centralnymi
- seminaria, warsztaty, szkolenia lub inne imprezy edukacyjne, w tym także dotyczące innowacji technologicznych, z udziałem przedstawicieli banków centralnych z całego świata
- specjalnie opracowane programy (od średnio- do długoterminowych) mające pomóc w rozwijaniu potencjału instytucjonalnego i kształtu polityk bądź regularne misje na szczeblu technicznym lub stanowienia polityki
- działania koordynacyjne mające na celu uzyskanie finansowania zewnętrznego (np. projekty finansowane ze środków unijnych), podejmowane w ramach wymiany dwustronnej albo na podstawie umów z innymi bankami centralnymi lub instytucjami (np. międzynarodowymi instytucjami finansowymi, instytucjami unijnymi lub rządami)
- szeroki wachlarz innych działań, takich jak delegacje, wizyty, wideo- i telekonferencje, ankiety.